

Cloenda

Hem arribat al final d'aquesta sessió d'homenatge a Pere Verdaguer. És normal, o hauria de ser un fet normal, que totes les corporacions i institucions reconeguessin, sempre públicament, els seus membres i els agràïssin la tasca que han fet —en aquest cas, en favor de la llengua i la cultura catalanes. Per tant, haver fet aquest homenatge aproximadament un any després de la mort de Pere Verdaguer, de la mateixa manera que ho hem fet amb tots els col·legues de la Secció Filològica que han precedit el comiat d'en Pere, és un fet natural. Tots som deutors dels que ens han precedit i és evident que la grandesa d'una institució es mesura, en bona part, per si sap reconèixer i agrair l'aportació de tots els que n'han format part.

Volem agrair molt especialment a la Ginette [la seva esposa] i a la Mireia [la seva filla] que siguin presents en aquest acte. La sessió d'avui pensem que ens ha servit per a reviu una altra vegada la imatge i la tasca que va fer Pere Verdaguer. Alguns el coneixem personalment des que va entrar a la Secció Filològica i el recordem com un home pràctic i realista. Encara recordo quan discutíem les mostres de la primera versió de la *Gramàtica*, que ell trobava massa retòriques. Pensava que calia fer un altre tipus d'obra, una obra que havia d'arribar al carrer i a l'escola —sí, sobretot a l'escola, per ell era una obsessió! És a dir, una obra que directament servís per a aplicar a l'escola. Avui hem sentit mots d'amistat —de persones que es van relacionar amb ell de tu a tu—, mots d'agraïment al mestre, al company, a l'especialista, i també mots de persones que recorden el seu pas per Banyoles. Hem sentit el cant i la lectura de la Leslie, fets des del cor, i en tots els mots dels que heu participat en aquesta jornada hem reconegut l'home de lletres, l'home d'acció i l'home de resistència.

Pere Verdaguer és un personatge complex, encara que només sigui pel gruix i la diversitat de temes a què es va dedicar i per les diverses tasques que va desenvolupar com a persona, com a docent, com a especialista —sobretot per a difon-

dre i divulgar la llengua i la cultura catalanes en una població que les havia d'entendre per a poder actuar—, com a divulgador periodista —va ser important la seva presència, tal com s'ha recordat abans, als diaris—, com a militant de la llengua i, a més, com a home d'acció executiva, que va fundar grups com el Grup Rossellonès d'Estudis Catalans (Perpinyà, 1960) i va participar en la fundació de la Universitat Catalana d'Estiu (Prada de Conflent, 1968). Pere Verdaguer té, a més, una obra que no es pot enquadrar en un sol gènere, sinó en una diversitat de gèneres: assagístic, gramatical, literari... Va ser un home amb més d'una dimensió; una persona, tal com ha dit Miquela Valls en la seva intervenció i que m'ha colpit, «única en una intersecció». És molt bonic com la Miquela ha anat destriant, podant, casos de persones que poden pertànyer a àmbits diferents i com, al final de tot, en l'última intersecció, hi ha situat la figura única —i, de moment, irrepetible— de Pere Verdaguer.

Moltes gràcies per la vostra presència en aquesta sessió en memòria; totes aquestes paraules no quedaran en el buit, hi haurà una publicació que recollirà les diverses aportacions. En Pere va ser una persona que va donar molt i és de llei que ara nosaltres li retornem en forma de record tot allò que ha representat per a l'esdevenir de la llengua i la cultura catalanes. Sempre el tindrem present.

No voldria acabar sense recordar que avui és el Dia Internacional de la Dona Treballadora. Tot i que en aquest dia assenyalat s'ha cridat a la vaga —sobretot, les dones—, nosaltres hem considerat que no en podíem fer perquè havíem de retre homenatge al nostre amic, de la mateixa manera que l'Institut tampoc no ha desconvocat les reunions que tenia. Això no obstant, hem de recordar que avui és el Dia de les Dones i que el nostre país i tot el món reivindiquen el paper que les dones haurien de tenir en la societat actual.

M. TERESA CABRÉ I CASTELLVÍ
Presidenta de la Secció Filològica